

Svenskan förs vidare till en ung generation

GAMMALSVENSKBY 17-åriga Tanya Shepel är en av många unga som lärt sig svenska i Gammalsvenskby, i södra Ukraina. Hon har studerat svenska i fyra år och hoppas kunna knyta kontakter med Sverige.

- Vem vet vart ödet sedan leder mig, säger Tanya.

För Tanya är drömmen om Sverige stark och hon hoppas kunna få fördjupa kontakterna, i första hand genom brevväxling.

- Jag föreställer mig att Sverige är ett vackert land med alltid trevliga människor.

När Tanya Shepel var tre år gammal flyttade hon med sin mor och bror till Gammalsvenskby, eller Zmijivka som vägs skylten in till samhället klagör att området nu heter.

Det var ingen lätt omställning för Tanjas familj första tiden.

- Första halvåret var svårt, men så småningom ordnade det upp sig berättar hon.

- Vi var lyckliga bosätta sig i huset vid Dniprostranden med förtjusande sänka inte långt borta från vårt hus. Snabbt kände vi oss som hemma. Träffade jag nya vänner, och hade mycket intryck. Vår familj började sitt nya liv i Gammalsvenskby.

Skriver ned sina upplevelser

Det har Tanya Shepel själv skrivit ned på papper för att visa att hon intensivt arbetar med att försöka få till svenskan i skrift, vilket är litet svårare än att tala den muntligt och fortsätter:

- Så här från dag till dag, från år till år. Hann inte min mamma märka, hur började jag skolan. Små flicka med stora rosetten på huvudet stod på skolgården med första bok i handen som var större än hon, det var jag. Då grät alla mammor, men jag förstod inte varför.

Så långt det skriftliga.

Där stod hon således på skolgården i Gammalsvenskby. Stolt höll hon då sin abc-bok.

Tanya Shepel var en aktiv flicka i skolan som intresserade sig för de flesta ämnen.

- Varför, varifrån, hur många, var, hur, frågade jag ofta mig inför varje ämne.

Skoltiden bara flög iväg och det blev nya klasser med nya lärare, svårare och svårare lektioner och läxor. Och med en lika intresserad Tanya Shepel.

- En dag när jag gick hem från skolan lyssnade jag till några människor som gick och talade om någonting på ett konstigt och oförståeligt språk. Det lät mycket spännande. När jag kom hem till mamma berättade jag om mötet med dessa "främlingar" och började faktiskt drömma om att lära mig ett konstigt språk och bli bekant med dessa alltid glada främlingar.

Det Tanya Shepel hade lyssnat till på bygatan var några äldre kvinnor som talade gammalsvenska.

Konstigt språk

- Jag beslutade mig för att fullfölja målet att ta mig an det främmande språket, som var svenska. Ett språk som jag dessutom kunde lära mig i min skola.

Tanya Shepel fick första kontakten med svenska språket i åttonde klass.

- Det blev också avgörande för mitt liv. Ivrigt tog jag mig an studierna och redan efter ett halvt år fick jag lyckan att besöka Sverige. En resa som gjorde ett mycket starkt intryck. Och då kunde jag också läsa svenska perfekt.

Söker kontakt med Sverige

Efter besöket i Sverige intensifierades Tanay Shepels studier i svenska.

- Efter två år fick jag en ny chans att besöka Sverige. Nu var jag ju också äldre, kunde prata och förstå mera. Jag blev bekant med många människor som jag kunde kommunicera med. Sedan gick de fyra sista skolåren som på räls, noterar hon.

Till slut stod hon där på skolgården flickan, en gång med den stora rosetten på huvudet, och hade nu ett rött band med orden "Avgångselev".

-Hjärtat slog snabbare och snabbare. När skolklockan ringde tyckte jag den ringde högt. Men den ringde ju för sista gången efter elva år i skolan. Och mamma grät igen, men nu förstod jag varför.

Hur Tanya Shepels fortsatta liv kommer att utvecklas vet ingen ännu.

- Jag har inte bestämt mig för framtiden, men det blir nog att försöka få kontakt med Sverige, slutar Tanya Shepel, bosatt i det gamla svensksamhället Gammalsvenskby och där svenska språket och de svenska traditionerna hållits levande sedan 1782.

Jan Lundquist

jan.lundquist@pitea-tidningen.se

0911-645 24

Publicerad 5 oktober 2011